

Oikeustapauskokoelma

Asia C-350/12 P

**Euroopan unionin neuvosto
vastaan
Sophie in 't Veld**

Muutoksenhaku — Oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin — Asetus (EY) N:o 1049/2001 — 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmas luetelmakohta, 2 kohdan toinen luetelmakohta ja 6 kohta — Neuvoston oikeudellisen yksikön lausunto kansainvälisen sopimuksen tekemiseen liittyvien neuvottelujen aloittamiseksi — Poikkeukset tutustumisoikeudesta — Kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun suoja koskeva poikkeus — Oikeudellisen neuvonannon suoja — Päätös evätä tutustumisoikeus osittain

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 3.7.2014

1. *Euroopan unionin toimielimet — Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus N:o 1049/2001 — Poikkeukset oikeudesta tutustua asiakirjoihin — Suppeat tulkinta ja soveltaminen — Tutustumisoikeuden epäminen useiden eri poikkeusten perusteella voidaan hyväksyä*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1049/2001 neljäs ja yhdestoista perustelukappale sekä 1 ja 4 artikla)

2. *Euroopan unionin toimielimet — Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus N:o 1049/2001 — Poikkeukset oikeudesta tutustua asiakirjoihin — Perusteluvelvollisuuden laajuus*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1049/2001 yhdestoista perustelukappale ja 4 artiklan 1 kohdan a alakohta)

3. *Euroopan unionin toimielimet — Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus N:o 1049/2001 — Poikkeukset oikeudesta tutustua asiakirjoihin — Päätöksentekomenettelyn suoja — Velvollisuus punnita keskenään kyseessä olevia intressejä — Velvollisuuden merkitys, kun kyse on lainsäädäntöprosessin perustana olevista asiakirjoista*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1049/2001 toinen perustelukappale, 2 artiklan 3 kohta ja 4 artiklan 2 ja 3 kohta)

4. *Euroopan unionin toimielimet — Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus N:o 1049/2001 — Poikkeukset oikeudesta tutustua asiakirjoihin — Yleisen edun suoja — Tuomioistuinvalvonta — Ullottuvuus — Rajat*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohta)

5. *Euroopan unionin toimielimet — Yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin — Asetus N:o 1049/2001 — Poikkeukset oikeudesta tutustua asiakirjoihin — Oikeudellisen neuvonannon suoja — Toimielimen velvollisuus tutkia, onko asiakirjassa kysymys oikeudellisesta neuvonannosta ja onko*

olemassa konkreettinen mahdollisuus oikeudellisen neuvonannon suojan loukatuksi joutumiseen sekä varmistaa se, ettei asiassa ole kyse ylivoimaisesta yleisestä edusta, joka oikeuttaa tietojen ilmaisemisen

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1049/20014 artiklan 2 kohdan toinen luetelmakohta)

1. Ks. tuomion teksti.

(ks. 46–48 ja 100 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 51, 52 ja 64 kohta)

3. Kun toimitella soveltaa jotakin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä poikkeusta, sen on vertailtava sitä erityistä intressiä, jota on suojattava sillä, että kyseessä olevan asiakirjan sisältämiä tietoja ei ilmaista, ja muun muassa yleistä intressiä siihen, että tähän asiakirjaan voidaan tutustua, ottaen huomioon ne edut, joita laajemman avoimuuden avulla voidaan saavuttaa ja joita ovat, kuten asetuksen N:o 1049/2001 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, se, että parannetaan kansalaisten mahdollisuuksia osallistua päätöksentekomenettelyihin, ja se, että hallinnolla on demokraattisessa järjestelmässä suhteessa kansalaisiin suurempi legitimitetti ja hallinto on tehokkaampaa ja vastuullisempaa, millä on aivan erityistä merkitystä tilanteissa, joissa toimielin toimii lainsäätäjänä.

Asetuksen N:o 1049/2001 soveltamisala kattaa myös unionin lainsäädäntötoiminnan ulkopuolelle jäävän toiminnan, koska sen 2 artiklan 3 kohdassa täsmennetään, että asetusta sovelletaan kaikkiin toimielimellä oleviin asiakirjoihin, toisin sanoen toimielimen laatimiin tai sen vastaanottamiin ja sen hallussa oleviin asiakirjoihin kaikilla unionin toiminnan aloilla.

(ks. 53, 106 ja 107 kohta)

4. Ks. tuomion teksti.

(ks. 63 kohta)

5. Kun on kyse Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetystä oikeudellista neuvonantoa koskevasta poikkeuksesta, tarkastelu, joka toimielimen on suoritettava silloin, kun sitä pyydetään ilmaisemaan asiakirjan sisältämiä tietoja, on ehdottomasti toteutettava kolmessa vaiheessa, jotka vastaavat tässä säännöksessä säädettyä kolmea kriteeriä

Toimielimen on näin ollen ensin varmistettava, että asiakirjassa, jonka sisältämien tietojen ilmaisemista on pyydetty, on kysymys oikeudellisesta neuvonannosta. Toiseksi toimielimen on tutkittava, vahingoittaisiko kyseessä olevan asiakirjan niiden osien ilmaiseminen, joiden osalta on todettu, että niissä on kyse oikeudellisesta neuvonannosta, niille taattavaa suojaa siinä mielessä, että niiden ilmaisemisesta aiheutuisi vahinkoa toimielimen intressille pyytää oikeudellista neuvonantoa ja saada rehellisiä, objektiivisia ja kattavia lausuntoja. Jotta tämän intressin loukatuksi joutumisen vaaraan voidaan vedota, vaaran on oltava kohtuullisesti ennakoitavissa eikä se saa olla täysin hypoteettinen. Ja vielä kolmanneksi on niin, että jos toimielin katsoo, että asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen loukkaa oikeudelliselle neuvonannolle taattavaa suojaa, sellaisena kuin tämä suoja on juuri edellä

määritely, sen on vielä varmistuttava siitä, ettei tietojen ilmaiseminen ole jonkin ylivoimaisen yleisen edun vuoksi perusteltua siitä huolimatta, että täten heikennettäisiin sen mahdollisuutta pyytää oikeudellista neuvonantoa ja saada rehellisiä, objektiivisia ja kattavia lausuntoja.

(ks. 95 ja 96 kohta)